

p/a: Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de informateurs, prof.dr. (Elbert) Dijkgraaf en Drs. R. (Richard) van Zwol
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Leiden, 26 maart 2024

Betreft: Oproep van het Kinderrechtencollectief aan de informateurs voor de inachtneming van het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (VN-Kinderrechtenverdrag)

Geachte heer Dijkgraaf en van Zwol,

Namens het Kinderrechtencollectief, de coalitie van kinderrechtenorganisaties die toeziet op de implementatie en naleving van het VN-Kinderrechtenverdrag in wet, beleid en praktijk, richten wij ons tot u in deze inhoudelijke fase van de kabinetsformatie. Het Kinderrechtencollectief adviseert de regering hoe kinderrechten in Nederland kunnen worden gewaarborgd en waar nog verbeteringen nodig zijn. Het collectief brengt eens in de vijf jaar verslag uit aan het Comité voor de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties aangaande de status van kinderrechten in Nederland.

Graag vragen we uw aandacht tijdens de inhoudelijke onderhandelingen voor een verdrag waar onder geen beding aan mag worden getornd: het VN Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (hierna: Kinderrechtenverdrag) dat Nederland in 1995 heeft geratificeerd. Dit verdrag is opgesteld omdat kinderen als kwetsbare groep in de samenleving speciale bescherming en zorg nodig hebben. Kinderrechten gelden voor alle kinderen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfsstatus. Sinds de ratificatie is Nederland verplicht zich aan het Kinderrechtenverdrag te houden, wat betekent dat de rechten van álle kinderen in Nederland gewaarborgd moeten zijn. De regering is verantwoordelijk voor het verankeren van kinderrechten in wet en beleid. Het nieuwe kabinet moet er alles aan doen om deze rechten in de praktijk te waarborgen en beschermen. Derhalve roepen wij u op het Kinderrechtenverdrag als leidraad te gebruiken bij het bespreken van alle onderwerpen op de groslijst zoals opgesteld door de vorige informateur, zodat kinderrechten volledig worden geborgd in het regeerakkoord.

Een greep uit het VN-kinderrechtenverdrag

Dit verdrag erkent kinderen als zelfstandige dragers van rechten en stelt hun welzijn en ontwikkeling centraal. Kinderrechten gaan over bestaanszekerheid, onderwijs, gezondheid en de rol van familie en ouders. Ze gaan over vrijheid van geloof en vrijheid van meningsuiting. Ze gaan ook over het recht op een naam en een nationaliteit. Over een dak boven je hoofd en kunnen spelen. Over kunnen

KinderrechtenCollectief

meepraten en gehoord worden. Over bescherming tegen mishandeling, misbruik en uitbuiting. Over mentaal welzijn en onderwijs. En over bescherming tegen oorlogsgeweld en de specifieke bescherming van bijvoorbeeld kinderen met een handicap en vluchtelingenkinderen.

Implicaties in de huidige tijd

Met het oog op de partijprogramma's van de deelnemende politieke partijen aan de formatieonderhandelingen is het van essentieel belang dat de volgende specifieke kinderrechten erkend worden en blijven. Allereerst is er het recht op bescherming en humanitaire hulp voor alle kinderen, ongeacht hun nationaliteit of status, alsook het recht op gezinshereniging (artikel 22: minderjarige vluchtelingen en artikel 10: gezinshereniging). Dit is vooral relevant voor kinderen zonder Nederlands paspoort, kinderen met een status of kinderen die in afwachting zijn van een verblijfsvergunning. Hun behoeften en rechten moeten vooropstaan bij het formuleren van asiel- en vreemdelingenbeleid. Dat is nu niet het geval. Veel kinderen worden regelmatig overgeplaatst naar andere locaties, gaan niet naar school (artikel 28: recht op onderwijs), krijgen geen toegang tot de juiste (psychische) zorg (artikel 24: gezondheid en gezondheidszorg), ervaren te weinig privacy (artikel 16: recht op privacy) en hun veiligheid wordt niet voldoende geborgd (artikel 3: belang van het kind).

Daarnaast willen we de vrijheid van godsdienst voor kinderen (artikel 14: vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst) benadrukken, wat een fundament vormt voor een respectvolle en inclusieve samenleving waarin de persoonlijke overtuigingen en tradities van elk kind worden geëerbiedigd.

Ten slotte rust op de overheid de onontkoombare plicht om een adequate levensstandaard te garanderen voor alle kinderen, ook vluchtelingenkinderen en andere kinderen in kwetsbare situaties, die zich in Nederland bevinden (artikel 27: adequate levensstandaard). Dit impliceert dat ieder kind in Nederland, onafhankelijk van de sociaaleconomische achtergrond van hun ouders, recht heeft op toegang tot essentiële voorzieningen zoals kwalitatieve huisvesting, voldoende voeding, goede hygiëne en hoogwaardig onderwijs. Deze verantwoordelijkheid strekt zich uit tot de kwalitatieve opvang van vluchtelingenkinderen, waarbij de terugkerende, zorgwekkende situaties in bijvoorbeeld Ter Apel en (crisis)noodopvang locaties, waarover verschillende inspecties alarm hebben geslagen, een dringende oproep voor actie en verbetering benadrukken. Ook kinderen die opgroeien in onveilige situaties vallen onder deze verantwoordelijkheid. De lange wachtlijsten voor hulp aan deze kinderen maken duidelijk dat actie nodig is.

Een oproep aan de politiek

Gezien de discrepantie tussen alle facetten van het leven van een kind en de beperkte groslijst met onderwerpen waarover de formerende partijen gaan onderhandelen roepen we u op om eventuele hiaten in de onderhandelingen te identificeren en te adresseren, teneinde een omvattende en rechtvaardige vertegenwoordiging van kinderrechten in het formatieproces te waarborgen. Wij onderschrijven nadrukkelijk het belang van het integreren van onderwijs en klimaatbeleid in de onderhandelingen. De impact van klimaatverandering op het mentale welzijn van kinderen is groot; de betrokkenheid van kinderen bij klimaatbeleid is essentieel voor zowel hun gevoel van *agency* als voor de ontwikkeling van duurzame oplossingen. Bovendien is onderwijs het fundament voor het creëren

KinderrechtenCollectief

van een kansrijke toekomst waarin kinderen zich intellectueel, emotioneel en sociaal volledig kunnen ontwikkelen, en het speelt een cruciale rol in het uitrusten van de jongere generaties met de kennis en vaardigheden om actief bij te dragen aan een rechtvaardige samenleving.

Onze oproep gaat verder dan het benoemen van onze zorgen ten aanzien van het belang dat aan de hierboven genoemde rechten wordt gehecht; het is een oproep tot integrale waarborging van álle kinderrechten in het regeerakkoord.

Kinderen en kinderrechtenorganisaties gaan graag met u in gesprek over hoe deze borging er uit zou moeten zien om er zeker van te zijn dat de rechten van kinderen niet worden geschaad.

Het Kinderrechtencollectief is niet alleen bezorgd, maar ook volledig toegewijd om u en de betrokken partijen te adviseren en te ondersteunen in dit proces.

Wij vertrouwen erop dat u de inhoud van deze brief in overweging neemt en kijken met interesse uit naar de verdere ontwikkelingen in de kabinetsformatie.

Hoogachtend,

Marc Dullaert

Voorzitter van het Kinderrechtencollectief